

Κείμενο 1

Αναλφάβητα 250 εκατομμύρια παιδιά λόγω κακής ποιότητας εκπαίδευσης (2303)

Σύμφωνα με την UNESCO¹ περίπου 250 εκατομμύρια παιδιά σε όλο τον κόσμο δεν διαθέτουν ούτε βασικές ικανότητες ανάγνωσης, ούτε στοιχειώδεις δεξιότητες στα μαθηματικά.

Η κρίση στην εκπαίδευση αφήνει πίσω της μια κληρονομιά αναλφαβητισμού, η οποία είναι περισσότερο **διαδεδομένη** από ό,τι είχε εκτιμηθεί, αναφέρει στην ετήσια έκθεσή του, το 2013-2014, ο Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και Πολιτιστικός Οργανισμός του ΟΗΕ². Από τα 250 εκατομμύρια ανεκπαιδευτα σε όλο τον κόσμο παιδιά, μόλις τα 130 εκατομμύρια ολοκλήρωσαν τα τέσσερα πρώτα σχολικά έτη, ενώ τα υπόλοιπα φοίτησαν για μικρότερο χρονικό διάστημα ή και καθόλου, δήλωσε στους δημοσιογράφους ο επικεφαλής της UNESCO Νέας Υόρκης. Περίπου 175 εκατομμύρια άνθρωποι ηλικίας από 15 έως και 24 ετών δεν μπορούν να διαβάσουν ολόκληρη ή μέρος μιας πρότασης. Το ένα τρίτο του ποσοστού αυτού είναι γυναίκες από τη Νότια και Δυτική Ασία. Πιο ανησυχητικό είναι το ποσοστό των παιδιών που ζουν σε χώρες της Αφρικής, γιατί, παρόλο που στην πλειονότητά τους τελειώνουν το δημοτικό, δεν έχουν μάθει τα βασικά στην ανάγνωση και τα μαθηματικά.

Στο ένα τρίτο των χωρών που αναλύθηκαν, με βάση την έκθεση, λιγότερο από τα τρία τέταρτα των καθηγητών εκπαιδεύονται σύμφωνα με τα εθνικά πρότυπα. Η Γενική Διευθύντρια της UNESCO δήλωσε: «Οι εκπαιδευτικοί έχουν το μέλλον αυτής της γενιάς στα χέρια τους. Χρειάζεται να **προσληφθούν** 5,2 εκατομμύρια εκπαιδευτικοί μέχρι το 2015 και πρέπει να εργαστούμε σκληρά, ώστε να μπορούμε να προσφέρουμε στα παιδιά τη δυνατότητα για δωρεάν και ποιοτική εκπαίδευση [...] «Θα πρέπει να γίνει εφικτό, μετά το 2015, κάθε παιδί να φοιτά στο σχολείο, όπου θα του παρέχεται ουσιαστική εκπαίδευση».

Από την ιστοσελίδα της εφ. *Η Καθημερινή*, 30.01.2014 (διασκευή).

¹UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization): Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και Πολιτιστικός Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών.

²ΟΗΕ: Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών.

Κείμενο 2

Αναλφαβητισμός: Στην 35η θέση παγκοσμίως η Ελλάδα Τα στοιχεία του ΟΗΕ

Με κριτήριο τα επίπεδα του αναλφαβητισμού στα άτομα ηλικίας άνω των 15 ετών, η Ελλάδα κατατάσσεται από τον ΟΗΕ στην 35η θέση παγκοσμίως, καθώς τα περισσότερα αναπτυγμένα κράτη του κόσμου έχουν εξαλείψει το πρόβλημα του αναλφαβητισμού. Αυτό προκύπτει από τα στοιχεία του διεθνούς αυτού οργανισμού για την περίοδο 1995-2005, σύμφωνα με τα οποία, το ποσοστό αλφαβητισμού στην Ελλάδα διαμορφώνεται στο 96%, έναντι σχεδόν 100% σε 34 χώρες για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

Σε παγκόσμιο επίπεδο υπολογίζεται ότι περίπου 774 εκατομμύρια άνθρωποι, δηλαδή το 20% του ενήλικου πληθυσμού του πλανήτη, δεν **γνωρίζουν** γραφή και ανάγνωση, ενώ την ίδια στιγμή 75 εκατομμύρια παιδιά παγκοσμίως είναι αποκλεισμένα από το εκπαιδευτικό σύστημα. Τα στοιχεία-σοκ παρουσίασε η UNESCO, με αφορμή τη χθεσινή, παγκόσμια ημέρα για την εξάλειψη του αναλφαβητισμού.

Σύμφωνα με την οργάνωση, υπάρχει άμεση σχέση ανάμεσα στα επίπεδα αλφαβητισμού, σε προβλήματα υγείας, αλλά και σε κοινωνικά προβλήματα. Είναι ενδεικτικό ότι σε έρευνα που έγινε σε 32 χώρες, οι γυναίκες που είχαν ολοκληρώσει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ήταν πέντε φορές πιθανότερο να γνωρίζουν τους κινδύνους που συνδέονται με τον ιό του AIDS, σε σχέση με τις αναλφάβητες. Ο αναλφαβητισμός συνδέεται, επίσης, με υψηλότερα ποσοστά βρεφικής θνησιμότητας και με κοινωνικά προβλήματα, όπως ο αποκλεισμός, η εσωστρέφεια και η απομόνωση του ατόμου. Επιβάλλεται, επομένως, συνεχής αγώνας για την καταπολέμησή του.

Κατά την UNESCO, ο στόχος που είχε τεθεί για αύξηση του αλφαβητισμού παγκοσμίως κατά 50% μέχρι το 2015 ίσως αποδειχθεί **ανέφικτος**. Ωστόσο, υπάρχουν και **ενθαρρυντικά** μηνύματα. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των αναλφάβητων ενηλίκων εμφανίζεται στις αρχές της δεκαετίας του 2000 μειωμένος κατά 100 περίπου εκατομμύρια.

Φ. Δημολαΐδου, από την ιστοσελίδα της εφ. *Μακεδονία*, 9.9.2008(διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A1. Πώς αποδεικνύεται η κρίση της εκπαίδευσης στο πρώτο κείμενο; (60-80 λέξεις)

(μονάδες 15)

A2. Να γράψετε τα δομικά στοιχεία της τρίτης παραγράφου (Σύμφωνα με την..... καταπολέμησή του) του δεύτερου κειμένου.

(μονάδες 10)

B1. Να δημιουργήσετε από μία πρόταση με κάθε αντώνυμο των παρακάτω λέξεων των κειμένων με **έντονη γραφή**, με βάση τη σημασία τους στα κείμενα: **διαδεδομένη, προσληφθούν, γνωρίζουν, ανέφικτος, ενθαρρυντικά.**

(μονάδες 10)

B2.α. Γιατί ο αρθρογράφος του πρώτου κειμένου προτίμησε να παραθέσει τις απόψεις της Γενικής Διευθύντριας της UNESCO μέσα σε εισαγωγικά, αντί να τις αποδώσει σε πλάγιο λόγο;

(μονάδες 5)

B2.β. «Τα στοιχεία-σοκ παρουσίασε η Unesco, με αφορμή τη χθεσινή, παγκόσμια ημέρα για την εξάλειψη του αναλφαριθμητισμού».

1. Να αιτιολογήσετε την επιλογή της σύνταξης από τον αρθρογράφο.

(μονάδες 5)

2. Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική.

(μονάδες 5)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Η κρίση της εκπαίδευσης αποδεικνύεται από το ότι περίπου 250.000.000 παιδιά παγκοσμίως δεν έχουν τις στοιχειώδεις ικανότητες ανάγνωσης και μαθηματικών. Από αυτά, τα 130.000.000 τελείωσαν τα τέσσερα πρώτα χρόνια του σχολείου και τα υπόλοιπα φοίτησαν για συντομότερο χρονικό διάστημα ή και καθόλου. Επίσης, περίπου 175.000.000 άνθρωποι από 15 έως 24 χρονών, δεν έχουν την δυνατότητα να διαβάσουν ολόκληρη ή τμήμα μιας πρότασης.

A2.

Θεματική περίοδος: *Σύμφωνα με την οργάνωση...προβλήματα.*

Λεπτομέρειες: *Είναι ενδεικτικό...απομόνωση του ατόμου.*

Κατακλείδα: *Επιβάλλεται, επομένως....καταπολέμησή του.*

B1.

διαδεδομένη: Η συναυλία ακυρώθηκε, διότι η προώληση των εισιτηρίων ήταν **περιορισμένη**.

προσληφθούν: Θα **απολυθούν** εργαζόμενοι αν τα οικονομικά της επιχείρησης δεν είναι σε καλή κατάσταση.

γνωρίζουν: Οι άνθρωποι που **αγνοούν** την αλήθεια, δεν μπορούν να καταλήξουν σε σωστά συμπεράσματα.

ανέφικτος: Ο στόχος είναι **εφικτός** αν συνεργαστούμε με υπομονή και σεβασμό.

ενθαρρυντικά: Πέρασε με την δεύτερη προσπάθεια στην σχολή που ήθελε, έστω κι αν τα αποτελέσματα της πρώτης προσπάθειάς του ήταν **απογοητευτικά**.

B2.α.

Το κείμενο αποκτά περισσότερη ζωντάνια και παραστατικότητα. Επίσης, οι απόψεις παρατίθενται αυτούσιες και έτσι δεν παραποιούνται.

B2.β.

1.Χρησιμοποιείται ενεργητική σύνταξη, διότι έτσι δίδεται έμφαση στο υποκείμενο (Unesco).

2. Τα στοιχεία-σοκ παρουσιάστηκαν από την Unesco, με αφορμή τη χθεσινή, παγκόσμια ημέρα για την εξάλειψη του αναλφαριθμητισμού.

Κείμενο 1

Αναλφάβητα 250 εκατομμύρια παιδιά λόγω κακής ποιότητας εκπαίδευσης (2316)

Σύμφωνα με την UNESCO¹ περίπου 250 εκατομμύρια παιδιά σε όλο τον κόσμο δεν διαθέτουν ούτε βασικές ικανότητες ανάγνωσης, ούτε στοιχειώδεις δεξιότητες στα μαθηματικά.

Η κρίση στην εκπαίδευση αφήνει πίσω της μια κληρονομιά αναλφαβητισμού, η οποία είναι περισσότερο διαδεδομένη από ό,τι είχε εκτιμηθεί, αναφέρει στην ετήσια έκθεσή του, το 2013-2014, ο Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και Πολιτιστικός Οργανισμός του ΟΗΕ². Από τα 250 εκατομμύρια ανεκπαιδευτα σε όλο τον κόσμο παιδιά, μόλις τα 130 εκατομμύρια ολοκλήρωσαν τα τέσσερα πρώτα σχολικά έτη, ενώ τα υπόλοιπα φοίτησαν για μικρότερο χρονικό διάστημα ή και καθόλου, δήλωσε στους δημοσιογράφους ο επικεφαλής της UNESCO Νέας Υόρκης. Περίπου 175 εκατομμύρια άνθρωποι ηλικίας από 15 έως και 24 ετών δεν μπορούν να διαβάσουν ολόκληρη ή μέρος μιας πρότασης. Το ένα τρίτο του ποσοστού αυτού είναι γυναίκες από τη Νότια και Δυτική Ασία. Πιο ανησυχητικό είναι το ποσοστό των παιδιών που ζουν σε χώρες της Αφρικής, γιατί, παρόλο που στην πλειονότητά τους τελειώνουν το δημοτικό, δεν έχουν μάθει τα **βασικά** στην ανάγνωση και τα μαθηματικά.

Στο ένα τρίτο των χωρών που αναλύθηκαν, με βάση την έκθεση, λιγότερο από τα τρία τέταρτα των καθηγητών εκπαιδεύονται σύμφωνα με τα εθνικά πρότυπα. Η Γενική Διευθύντρια της UNESCO δήλωσε: «Οι εκπαιδευτικοί έχουν το μέλλον αυτής της γενιάς στα χέρια τους. Χρειάζεται να προσληφθούν 5,2 εκατομμύρια εκπαιδευτικοί μέχρι το 2015 και πρέπει να εργαστούμε σκληρά, ώστε να μπορούμε να **προσφέρουμε** στα παιδιά τη δυνατότητα για **δωρεάν** και ποιοτική εκπαίδευση [...] «Θα πρέπει να γίνει εφικτό, μετά το 2015, κάθε παιδί να φοιτά στο σχολείο, όπου θα του παρέχεται ουσιαστική εκπαίδευση».

Από την ιστοσελίδα της εφ. *Η Καθημερινή*, 30.01.2014 (διασκευή).

¹UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization): Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και Πολιτιστικός Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών.

ΟΗΕ: Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών.

Κείμενο 2

Αναλφαβητισμός: Στην 35η θέση παγκοσμίως η Ελλάδα Τα στοιχεία του ΟΗΕ

Με κριτήριο τα επίπεδα του αναλφαβητισμού στα άτομα ηλικίας άνω των 15 ετών, η Ελλάδα κατατάσσεται από τον ΟΗΕ στην 35η θέση **παγκοσμίως**, καθώς τα περισσότερα αναπτυγμένα κράτη του κόσμου έχουν εξαλείψει το πρόβλημα του αναλφαβητισμού. Αυτό προκύπτει από τα στοιχεία του διεθνούς αυτού οργανισμού για την περίοδο 1995-2005, σύμφωνα με τα οποία, το ποσοστό αλφαβητισμού στην Ελλάδα διαμορφώνεται στο 96%, έναντι σχεδόν 100% σε 34 χώρες για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

Σε παγκόσμιο επίπεδο υπολογίζεται ότι περίπου 774 εκατομμύρια άνθρωποι, δηλαδή το 20% του ενήλικου πληθυσμού του πλανήτη, δεν γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση, ενώ την ίδια στιγμή 75 εκατομμύρια παιδιά παγκοσμίως είναι αποκλεισμένα από το εκπαιδευτικό σύστημα. Τα στοιχεία-σοκ παρουσίασε η UNESCO, με αφορμή τη χθεσινή, παγκόσμια ημέρα για την εξάλειψη του αναλφαβητισμού.

Σύμφωνα με την οργάνωση, υπάρχει άμεση σχέση ανάμεσα στα επίπεδα αλφαβητισμού, σε προβλήματα υγείας, αλλά και σε κοινωνικά προβλήματα. Είναι ενδεικτικό ότι σε έρευνα που έγινε σε 32 χώρες, οι γυναίκες που είχαν ολοκληρώσει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ήταν πέντε φορές πιθανότερο να γνωρίζουν τους κινδύνους που **συνδέονται** με τον ιό του AIDS, σε σχέση με τις αναλφάβητες. Ο αναλφαβητισμός συνδέεται, επίσης, με υψηλότερα ποσοστά βρεφικής θνησιμότητας και με κοινωνικά προβλήματα, όπως ο αποκλεισμός, η εσωστρέφεια και η απομόνωση του ατόμου. Επιβάλλεται, επομένως, συνεχής αγώνας για την καταπολέμησή του.

Κατά την UNESCO, ο στόχος που είχε τεθεί για αύξηση του αλφαβητισμού παγκοσμίως κατά 50% μέχρι το 2015 ίσως αποδειχθεί ανέφικτος. Ωστόσο, υπάρχουν και ενθαρρυντικά μηνύματα. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των αναλφάβητων ενηλίκων εμφανίζεται στις αρχές της δεκαετίας του 2000 μειωμένος κατά 100 περίπου εκατομμύρια.

Φ. Δημολαΐδου, από την ιστοσελίδα της εφ. *Μακεδονία*, 9.9.2008(διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A1. Πώς συνδέεται ο αναλφαβητισμός με την υγεία και με κοινωνικά προβλήματα, σύμφωνα με την αρθρογράφο του δεύτερου κειμένου; (60-80 λέξεις)

(μονάδες 15)

A2. Να δώσετε έναν πλαγιότιτλο σε κάθε παράγραφο του δεύτερου κειμένου.

(μονάδες 10)

B1. Να γράψετε μία συνώνυμη λέξη ή ισοδύναμη φράση για καθεμιά από τις λέξεις των κειμένων με την **έντονη γραφή**, με βάση τη σημασία τους στο κείμενο: **τα βασικά, προσφέρουμε, δωρεάν, παγκοσμίως, συνδέονται.**

(μονάδες 10)

B2. Να επισημάνετε ποιες από τις τρεις παρακάτω φράσεις/προτάσεις του πρώτου κειμένου χρησιμοποιούνται με κυριολεκτική/δηλωτική και ποιες με μεταφορική/συνυποδηλωτική σημασία:

1. «250 εκατομμύρια παιδιά σε όλο τον κόσμο δεν διαθέτουν τις βασικές ικανότητες ανάγνωσης»
2. «μια κληρονομιά αναλφαβητισμού»
3. «Οι εκπαιδευτικοί έχουν το μέλλον αυτής της γενιάς στα χέρια τους»

(μονάδες 15)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Σύμφωνα με την οργάνωση της UNESCO, υπάρχει άμεση σχέση ανάμεσα στα επίπεδα αναλφαβητισμού, σε προβλήματα υγείας, αλλά και σε κοινωνικά προβλήματα. Είναι ενδεικτικό ότι οι αναλφάβητοι πιστεύουν σε δεισιδαιμονίες και σαφώς δεν ενημερώνονται για τους κινδύνους, σε θέματα υγείας. Ο αναλφαβητισμός συνδέεται, επίσης, με υψηλότερα ποσοστά βρεφικής θνησιμότητας και με κοινωνικά προβλήματα, όπως ο αποκλεισμός, η εσωστρέφεια και η απομόνωση του ατόμου.

A2.

1η §: “Η Ελλάδα στην 35^η θέση παγκοσμίως σε επίπεδα αναλφαβητισμού.”

2^η §: “Έλλειψη γνώσης γραφής και ανάγνωσης σε μεγάλο ποσοστό ενηλίκων παγκοσμίως.”

3^η §: “Σχέση αναλφαβητισμού με υγεία, και κοινωνικά προβλήματα.”

4^η §: “Πιθανός περιορισμός του αναλφαβητισμού.”

B1.

τα βασικά = τα απαραίτητα

προσφέρουμε = παρέχουμε

δωρεάν = αφιλοκεδώς

παγκοσμίως = διεθνώς

συνδέονται = συσχετίζονται

B2.

1. “250 εκατομμύρια παιδιά σε όλο τον κόσμο δεν διαθέτουν τις βασικές ικανότητες ανάγνωσης” → κυριολεκτική / δηλωτική

2. “μια κληρονομιά αναλφαβητισμού” → μεταφορική / συνυποδηλωτική

3. “Οι εκπαιδευτικοί έχουν το μέλλον αυτής της γενιάς στα χέρια τους” → μεταφορική / συνυποδηλωτική